

ПРЕЗИНТАЦІЯ НА ТЕМУ:

ПРАВОПИС ПРИКМЕТНИКІВ

ПЛАН

1. Правопис прикметників разом
2. Правопис прикметників через дефіз
3. Правопис префіксів
4. Правопис суфіксів
5. Вправи

РАЗОМ ПИШУТЬСЯ

складні прикметники, утворені від складних іменників, що пишуться разом: *електросиловий (електросила), картоплесаджальний (картоплесаджалка), лісостеповий (лісостеп).*

складні прикметники з другою дієслівною частиною: *волелюбний, деревообробний, карколомний, машинобудівний.*

РАЗОМ ПИШУТЬСЯ

- 1.Складні прикметники, першою частиною яких є числівник, написаний літерами: *двадцятиповерховий, семиразовий, стодвадцятип'ятирічний, але 125-річний*;
- 2.Складні прикметники, у яких першим компонентом виступає прислівник: *важкохворий, внутрішньозаводський, загальнодержавний* **але**: *трохи вище зазначений* (параграф), *бо* є пояснювальне слово;

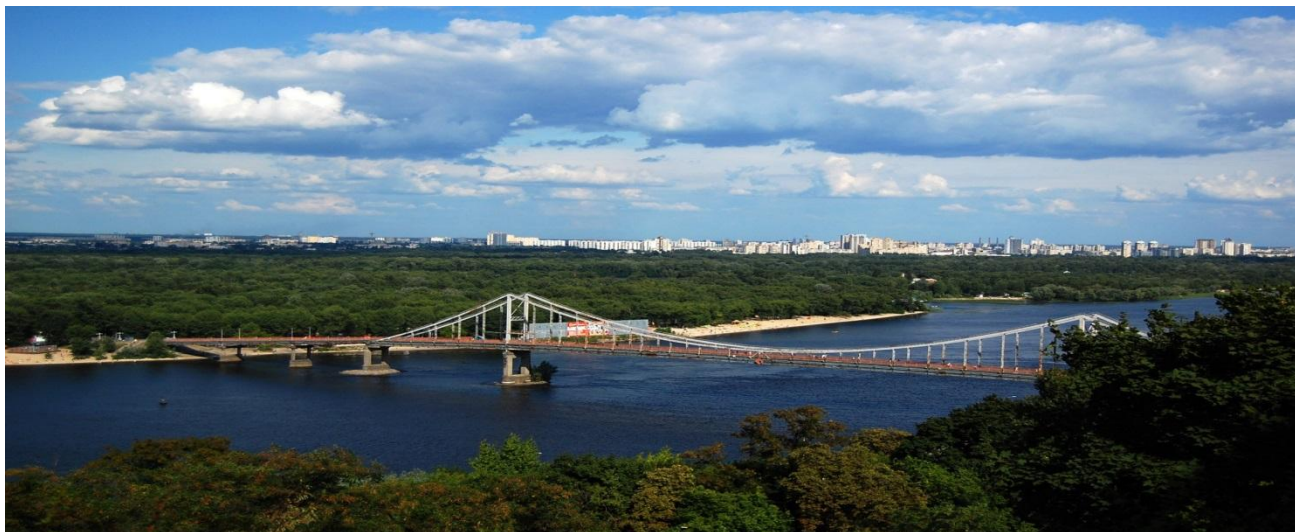
ЧЕРЕЗ ДЕФІС ПИШУТЬСЯ

Складні прикметники, утворені від складних іменників, що пишуться через дефіс: *віце-президентський (віце-президент), генерал-губернаторський (генерал-губернатор), соціал-демократичний (соціал-демократ),*

Складні прикметники, у яких перша частина закінчується на -ико (-іко): *буколіко-романтичний, історико-культурний, механіко-математичний.*

В окремих випадках, коли прикметник утворюється від сполучення іменника з прикладкою, дефіс не ставиться: *Москва-ріка — москворіцький.*

Складні прикметники з першою частиною військово-, воєнно-: *військово-морський, військово-спортивний, воєнно-стратегічний;*

ЧЕРЕЗ ДЕФІЗ ПИШУТЬСЯ

складні прикметники, утворені з двох або кількох основ, які означають якість із додатковим відтінком, відтінки кольорів або поєднання кількох кольорів в одному предметі: *блакитно-синій, кисло-солодкий, молочно-білий, сіро-голубий, але: жовтогарячий,*

складні прикметники, у яких перша частина не має прикметникового суфікса, але яка за змістом є однорідною з другою частиною и приєднується до неї за допомогою сполучного звука о або е: *м'яльно-тіпальний, м'ясо-молочний, крохмале-патоковий;*

складні назви проміжних сторін світу: *південно-східний, північно-західний;*

складні прикметники, першим компонентом яких є числівник, написаний цифрами: *20-річний, 10-поверховий.*

ПРАВОПИС ПРЕФІКСІВ

префікс пре-

вживається переважно у якісних прикметниках і прислівниках для вираження найвищого ступеня ознаки: *прегарний, презавзятий, прекрасний, премудрий, прекрасно, препогано*. Крім того, префікс **пре-** виступає в словах *презирливий, презирство* й у словах старослов'янського походження: *преосвященний, преподобний, престол*;

префікс при-

вживається у прикметниках, утворених від поєднання іменників із прийменниками зі значенням наближення: *пригірок, прикордонний*; неповноти дії: *присісти та приєднання: прибити*;

префікс прі-

вживається тільки у словах: *прізвисько, прізвище, прірва*.

ПРАВОПИС СУФІКСІВ

-н(-ий) у більшості якісних і відносних прикметників: *дружний (спів), західний, мільйонний, принадний, фабричний;*

-н(-ій) у небагатьох прикметниках (переважно відносних), в урїх прикметниках прислівникового та іменникового походження після ж, ш: *братній, всесвітній, городній, давній, житній, незабутній, освітній, пізній, ранній,*

-ин (-їн) у присвійних прикметниках, утворених від іменників І відміни: *баба — бабин, Галя — Галин, свекруха — свекрушин, тітка — тітчин, Марія — Марїїн, Софія — Софїїн;*

ВПРАВИ

1. Розподіліть подані словосполучення на три групи, до складу кожної з яких належать, відповідно, якісні, відносні або присвійні прикметники.

Ведмежа послуга, ведмежий барліг; дитячий будинок, дитяча цікавість; дерев'яний голос, дерев'яний стіл; золоте серце, золотий перстень; скляний посуд, скляні очі; кам'яна стіна, кам'яна душа; залізна воля, залізний дах; лисяча нора, лисяча вдача, лисяча шуба; каштанове дерево, каштанове волосся; вишневий цвіт, вишневий колір; петрів батіг, Петрів зошит; лебединий пух, лебедина вірність; вовчий апетит, вовчий хвіст; баранячий ріг, баранячий розум, баранячий кожух.

2. Випишіть спочатку прикметники м'якої групи, а потім — твердої.

Безробітний, верхній, весняний, модний, новий, дружній, телячий, Сергіїв, зелен, майбутній, присутній, ладен, глухий, житній, освітній, вчорашній, справжній, ранній, повен, домашній, доччин, обідній, Маріїн, сизий, сьогоднішній, тутешній, дідів, зовнішній, рідний, останній, завтрашній, західний.

3. Провідмініяйте прикметники *веселий, дружній, висока, сині*.

ВПРАВИ

4. Складіть словосполучення з поданими нижче іменниками, добираючи до них прикметники твердої і м'якої груп.

Весна, дитина, вечір, небо, кошеня, село, море.

5. Утворіть від поданих прикметників усі можливі форми ступенів порівняння. З'ясуйте, які фонетичні зміни відбуваються при утворенні вищого ступеня порівняння.

Свіжий, сизий, гладкий, тихий, рідний, солодкий, глибокий, гарний, малий, старий, гіркий, довгий, далекий, дужий, швидкий, близький, тяжкий, товстий, здоровий, великий, високий, красивий.